

ECOLOGIE

RAPPORTAGE

Quickscan natuurwaarden

Anthony Fokkerweg 9

Papendrecht

Rapport quickscan natuurwaarden

Anthony Fokkerweg 9, Papendrecht

Opdrachtgever	Rho Adviseurs voor leefruimte Postbus 150 3000 AD Rotterdam
Rapportnummer	24507.001
Versienummer	D1
Status	Definitief
Datum	25 januari 2024
Opsteller ¹	De heer J. Bakker, BSc
Kwaliteitscontrole	De heer L. Golterman, MSc

¹ Vrijgave

In onze rapportages wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. Conform protocol en eisen uit het kwaliteitssysteem wordt het rapport aantoonbaar vrijgegeven.

KWALITEITSZORG

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001. Daarnaast staat veilig werken bij Econsultancy voorop en zijn we gecertificeerd voor VCA*.

BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

Al onze rapportages worden opgesteld conform de 'Handreiking omgaan met AVG in bodemonderzoeken' opgesteld door de VKB (29 juni 2022). Hiermee voldoet de rapportage aan de eisen die de wet en NEN normen ons stellen en wordt tevens voldaan aan de AVG.

In het kader van de AVG dient, voorafgaand aan publicatie of bij uitlevering aan derden, bijlagen met kadastrale uittreksels en namen van opdrachtgevers, door de publicerende instantie, verwijderd dan wel zwart gelakt te worden.

GELDIGHEID ONDERZOEK

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING.....	2
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
2.2	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
4	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	6
4.1	Vogels	6
4.2	Vleermuizen	8
4.3	Grondgebonden zoogdieren	9
4.4	Reptielen	11
4.5	Amfibieën	11
4.6	Vissen	12
4.7	Libellen	12
4.8	Vlinders	13
4.9	Planten	13
4.10	Specifieke zorgplicht	13
5	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING.....	15
5.1	Broedvogels.....	15
5.2	Vleermuizen	15
5.3	Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën.....	15
6	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING	17
6.1	Natura 2000	17
6.2	Natuurnetwerk Nederland	18
7	HOUTOPSTANDEN	19
8	SAMENVATTING EN CONCLUSIES.....	20

Bijlage 1	Natuurwetgeving en doelen Natura 2000
Bijlage 2	Natuurwetgeving en doelen Natuurnetwerk Nederland
Bijlage 3	Omgevingswet

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Rho Adviseurs voor leefruimte opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan natuurwaarden aan de Anthony Fokkerweg 9 te Papendrecht.

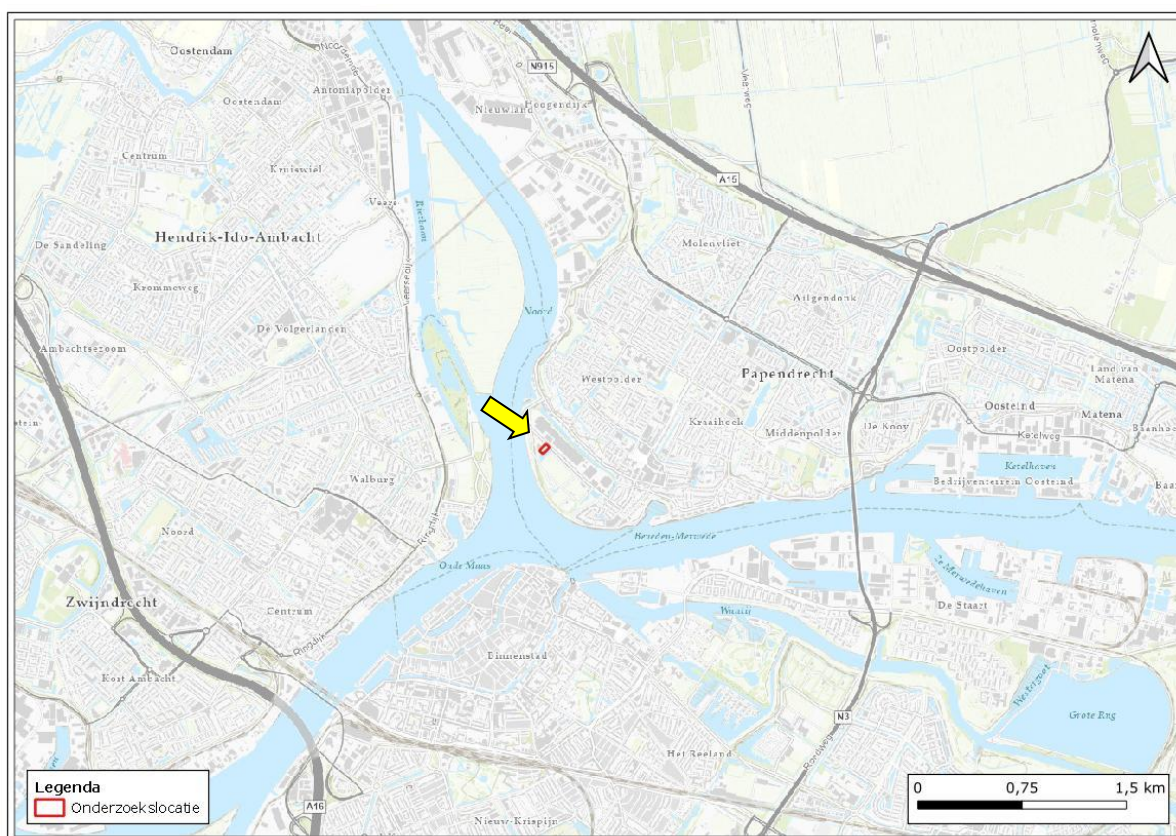
De quickscan natuurwaarden is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie en heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

Econsultancy is lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest bij ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 2.500 \text{ m}^2$) ligt aan de Anthony Fokkerweg 9 te Papendrecht. In figuur 2.1 is de onderzoekslocatie weergegeven op een topografische overzichtsafbeelding.

Figuur 2.1 Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft een onbebouwd perceel. Het perceel fungeert in huidige staat als een verharde parkeerplaats. De parkeervakken worden gescheiden door rijen jonge zwarte elzen. De onderzoekslocatie bestaat daarnaast uit een lage dijk ingericht met laag struweel. De overige oppervlakten bestaan uit grasveld en trottoir.

Ten noorden van de onderzoekslocatie is een bedrijventerrein aanwezig. Ten oosten ligt een afgesloten vijver met natuurlijke oeverzijdes. Ten zuiden en zuidwesten is een grasveld gelegen met loofbomen en wordt begrensd door rivier Noord. Ten noordwesten is een kantoorgebouw aanwezig.

In figuur 2.2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. Figuur 2.3 t/m figuur 2.8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2.2 Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 2.3 Parkeerplaats vanaf de lage dik ten noordoosten (kijkrichting vanuit het noorden).

Figuur 2.4 Parkeerplaats (kijkrichting vanuit het westen).

Figuur 2.5 Verharde parkeervakken en jonge zwarte elzen (kijkrichting vanuit het noorden).

Figuur 2.6 Bomenrij bestaande uit schietwilgen met de afgesloten vijver en een deel van de parkeerplaats (kijkrichting vanuit het noorden).

Figuur 2.7 Grasveld, rij jonge wilgen en struweel op de lage dijk op de onderzoekslocatie (kijkrichting vanuit het oosten).

Figuur 2.8 Laag struweel op de dijk behorende tot de onderzoekslocatie.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens om de bestaande parkeerplaatsen te transformeren naar een twee-laags parkeerdek.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 24 januari 2024. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Zuid-Holland opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan natuurwaarden is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat/verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 5 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

4.1 Vogels

Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn en hierdoor een jaarrond beschermde status hebben. Uit verspreidingsgegevens uit het NDFF-uitvoerportaal zijn er in de afgelopen 5 jaar in een straal van 3 kilometer de volgende (categorie 1-4 jaarrond) beschermde vogelsoorten aangetroffen: huismus, gierzwaluw, slechtvalk, steenuil, kerkuil, buizerd, havik, sperwer, boomvalk, zwarte wouw, wespandief, roek, ransuil, ooievaar en grote gele kwikstaart.

De **huismus** broedt doorgaans onder nissen van daken, onder (overhangende) dakpannen en in andere geschikte openingen op en rondom het dak of in de gevel. Het functionele leefgebied van de huismus bestaat uit verschillende elementen die in een straal van 100 á 200 meter rondom het nest aanwezig dienen te zijn. Jaarrond groene hagen, gevelbegroeiing of grote struiken zijn essentieel om als dekking te functioneren voor uitvliegende jongen. Daarnaast voorzien zij in voedsel en functioneren als collectieve sociale- en winterverblijfplaats voor huismussen. Wegens het ontbreken van gebouwen op de onderzoekslocatie, kunnen nestlocaties van de huismus worden uitgesloten van de onderzoekslocatie. De potentieel geschikte nestlocaties voor huismussen zijn gelegen op voldoende afstand vanaf de versturende werkzaamheden. De onderzoekslocatie voorziet in marginaal geschikt leefgebied voor huismussen met nestlocaties in de omgeving. De kleine bomen en hagen rondom de parkeerplaats kunnen gebruikt worden als sociale kwetterplek of foerageergebied. Er zijn voldoende soortgelijke groenstructuren aanwezig buiten de onderzoekslocatie die het verlies van deze potentieel geschikte structuren op de onderzoekslocatie kunnen opvangen. Nader onderzoek naar de huismus wordt niet noodzakelijk geacht.

De **gierzwaluw** broedt doorgaans onder nissen van daken, onder (overhangende) kant- en nokpannen en in andere geschikte openingen op en rondom het dak of in de gevel. Gierzwaluwen hebben een vrije in- en uitvliegroute nodig met betrekking tot de nestlocatie met een minimale ruimte van drie meter diep en één meter breed. Het veldbezoek is uitgevoerd buiten het broedseizoen van de gierzwaluw. Wegens het ontbreken van gebouwen op de onderzoekslocatie, kunnen nestlocaties van de gierzwaluw worden uitgesloten van de onderzoekslocatie. Nader onderzoek naar de gierzwaluw wordt niet noodzakelijk geacht.

De **slechtvalk** broedt op hoge (stenige) gebouwen en structuren zoals kantoorgebouwen, torens, fabrieksschoorstenen en hoogspanningsmasten waar grote nesten worden hergebruikt of een legsel wordt gevormd op een kale ondergrond. De bebouwing op de onderzoekslocatie is twee bouwlagen hoog. Deze gebouwen functioneren naar alle waarschijnlijkheid niet als mogelijke nestlocatie voor de slechtvalk door de geringe hoogte. Nader onderzoek naar een nestlocatie van de slechtvalk wordt niet benodigd geacht. Wegens het ontbreken van gebouwen op de onderzoekslocatie, kunnen nestlocaties van de slechtvalk worden uitgesloten van de onderzoekslocatie. Nader onderzoek naar de slechtvalk wordt niet noodzakelijk geacht.

De **kerkuil** en **steenuil** zijn bewoners van (half)open landschappen, veelal het boerenland of locaties die in verbinding staan met agrarisch- en/of groen open buitengebied. Kerkuilen vestigen zich graag in deels open gebouwen zoals schuren of kerktorens, die over geschikte ruimtes beschikken of waar nestkasten aanwezig zijn. De steenuil is een vogel die gebruikelijk leeft op erven van burgerwoningen, bij boerderijen in het agrarische cultuurlandschap en aan dorpsranden. Nestplaatsen van steenuilen kunnen aanwezig zijn in boomholten, vooral knoestige bomen en oude fruitbomen, nestkasten of nauwe ruimten in gebouwen, bijvoorbeeld tussen de dakbedekking en het dakbeschot. Het leefgebied van beide uilensoorten is van belang voor een functionele nestplaats. Het leefgebied bestaat uit vaste rust- en winterverblijfplaatsen (veelal rondom de nestlocatie) en foerageergebied. Wegens het ontbreken van gebouwen, holtebomen en nestkasten op de onderzoekslocatie, kunnen nestlocaties van de kerkuil en steenuil worden uitgesloten van de onderzoekslocatie. De onderzoekslocatie voorziet niet in geschikte functioneel leefgebied voor beide uilensoorten door het grote verharde oppervlakte. Nader onderzoek naar de kerkuil en steenuil wordt niet noodzakelijk geacht.

De **buizerd**, **havik**, **sperwer**, **boomvalk**, **zwarte wouw** en **wespendief** broeden in bossen of halfopen landschappen, vaak hoog in een boomkruin, waar ze grote nesten maken of hergebruiken. De nesten bevinden zich minimaal op zes meter hoogte vanaf de grond. De boomvalk broedt eveneens in nesten in hoge bomen maar ook in hoogspanningsmasten. De **roek** broedt in kolonieverband in clusters hoge bomen in groen buitengebied maar ook in stadsparken. Nesten van de roek kunnen voorkomen vanaf minimaal zeven meter hoogte maar doorgaans bevinden de nesten zich op een hoogte van 14 meter of hoger. De bomen aanwezig op en direct rondom de onderzoekslocatie zijn geïnspecteerd op het voorkomen van grote nesten. Tijdens het veldbezoek zijn geen exemplaren of grote nesten van deze soorten waargenomen op en nabij de onderzoekslocatie. Deze bomen worden daarnaast te klein geacht om tevens te kunnen functioneren als nestlocatie voor één van eerder genoemde roofvogels. Nader onderzoek naar potentiële nestlocaties van bovengenoemde soorten wordt niet noodzakelijk geacht.

De **ransuil** komt voor in verschillende landschappen variërend uit stadsparken, bosschage langs randen van buitengebieden maar ook in halfopen bossen, heide, hoogveen en moerasachtige gebieden. Ransuilen prefereren oude kraaien- of eksternesten op minimaal vijf meter hoogte bij voorkeur in een naaldboom. Buiten het broedseizoen bevinden ransuilen zich in roestbomen waar zij vaak gegroepeerd verblijven. Het functionele leefgebied bestaat, naast een broedplaats, uit rustplaatsen en foerageergebied. Wegens het ontbreken van grote nesten op de onderzoekslocatie, kunnen nestlocaties van de ransuil worden uitgesloten van de onderzoekslocatie. De onderzoekslocatie voorziet niet in geschikte functioneel leefgebied voor de ransuil door het grote verharde oppervlakte. Nader onderzoek naar de ransuil wordt niet noodzakelijk geacht.

De **ooievaar** broedt op hoge locaties, bijvoorbeeld bovenop nestpalen, schoorstenen, hoge gebouwen of in hoogspanningsmasten. Tijdens het veldbezoek zijn er geen ooievaarsnesten of nestsporen op en rondom de aanwezige gebouwen aangetroffen. Het gebruik van de onderzoekslocatie en omgeving als broedlocatie voor de ooievaar kan hiermee uitgesloten worden. Nader onderzoek naar potentiële nestlocaties van de ooievaar wordt niet noodzakelijk geacht.

De **grote gele kwikstaart** broedt en foerageert vrijwel uitsluitend aan de oevers van beken en rivieren, liefst met loofbos of loofbomen omzoomd. Bij voorkeur zijn deze beken en rivieren snelstromend. De grote gele kwikstaart nestelt graag vlak bij stromend water in een nis in een muur, onder een brug of bij boomwortels in oevers. De onderzoekslocatie vormt geen geschikt habitat voor de grote gele kwikstaart door het ontbreken van snelstromende waterlichamen en plekken om te foerageren. Nader onderzoek naar de grote gele kwikstaart als broedvogel op de onderzoekslocatie wordt niet benodigd geacht.

Beschrijving situatie ten aanzien van eventueel jaarrond beschermde soorten

Op de onderzoekslocatie zijn geen nesten van broedvogels waargenomen met een situatie afhankelijke jaar-rond bescherming. De onderzoekslocatie biedt daarnaast marginaal geschikt habitat voor dergelijke vogelsoorten. De zuidelijke grens van de onderzoekslocatie grenst aan natuurlijk groen en de oeverzijde van de nabijgelegen vijver. Hier worden eerder nestlocaties verwacht van algemene broedvogels (zie volgende alinea). Ten opzichte van situatie afhankelijke jaarrond beschermde nesten worden geen vervolgstappen benodigd.

Overige broedvogels

De beplanting op de onderzoekslocatie kan nestgelegenheid bieden aan broedvogelsoorten zoals de Turkse tortel, houtduif en merel. De zuidelijke grens van de onderzoekslocatie grenst aan natuurlijk groen en de oeverzijde van de nabijgelegen vijver. Hier kunnen in het broedseizoen diverse watervogels maar ook kleine zangvogels tot broeden komen. De nesten van deze soorten zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningsplichtig geval zijn te voorkomen (zie hoofdstuk 5).

4.2 Vleermuizen

Vleermuizen hebben een divers habitat bestaande uit verschillende onderdelen die met elkaar in verbinding staan. In de levenscyclus van vleermuizen kunnen verschillende perioden worden onderscheiden, zoals een periode dat jongen geboren en gezoogd worden, een periode waarin gepaard en gebaltst word en een winter-rustperiode. In deze perioden gebruiken vleermuizen verschillende of dezelfde type verblijfplaatsen in gebouwen en/of bomen die als een netwerk met elkaar verbonden zijn door vliegroutes. In het netwerk van verblijfplaatsen bevinden zich ook foerageergebieden die afhankelijk van verschillende factoren essentieel kunnen zijn voor een lokale populatie vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen kunnen onder andere verblijfplaatsen hebben in spouwmuren, achter gevelbetimmering, daklijsten, vensterluiken, onder dakpannen en gevelspleten. Boombewonende vleermuizen kunnen verblijfplaatsen hebben in holtes, nissen en bast scheuren van bomen.

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten bescherming onder de Omgevingswet. Uit verspreidingsgegevens uit het NDFF-uitvoerportaal zijn er in de afgelopen 5 jaar in een straal van 3 kilometer de

volgende vleermuissoorten aangetroffen: baardvleermuis, Brandts vleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis. Volgens de meest recente verspreidingsatlassen van de Zoogdiervereniging kunnen geen andere vleermuissoorten geografisch gezien ook op de onderzoekslocatie voorkomen.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

Wegens het ontbreken van bebouwing op de onderzoekslocatie kunnen verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen op voorhand worden uitgesloten. De bomen op de onderzoekslocatie zijn geïnspecteerd op vleermuisgeschikte openingen in de vorm van holtes, bastscheuren en nissen. De bomen betreffen relatief kleine en jonge bomen waardoor deze bomen nog geen holtes kunnen hebben. Er zijn geen dergelijke openingen in de bomen op de onderzoekslocatie waargenomen. Nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen wordt niet noodzakelijk geacht.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen, in de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig. Langs de rivier Noord zijn diverse bosschages aanwezig en langs de gehele Anthony Fokkerweg is gemeentelijk groen aanwezig in vorm van struweel en bomen. Deze groenstructuren fungeren als potentieel foerageergebied voor vleermuizen en kunnen tevens het zeer beperkte verlies van enkele bomen op de onderzoekslocatie met bijkomend potentieel foerageergebied van vleermuizen opvangen. Nader onderzoek naar foerageergebied van vleermuizen wordt niet noodzakelijk geacht.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. De noordelijke rand van de onderzoekslocatie is onderdeel van een potentiële vliegroute. Door de voorgenomen werkzaamheden gaan enkele bomen in deze bomenrij verloren. Aan de noordelijke zijde van de Anthony Fokkerweg is ook een lijnvormige bomenrij aanwezig die verlies van de potentiële vliegroute op de onderzoekslocatie kan opvangen. Hierdoor wordt de potentiële vliegroute op de onderzoekslocatie niet als essentieel geacht. Nader onderzoek naar vliegroutes wordt niet noodzakelijk geacht.

4.3 Grondgebonden zoogdieren

Volgens verspreidingsgegevens uit het NDFF-uitvoerportaal zijn er in de afgelopen 5 jaar in een straal van 3 kilometer de volgende volgens de Omgevingswet streng beschermde grondgeboden zoogdiersoorten aangetroffen: steenmarter, tweekleurige bosspitsmuis, bever en grijze zeehond. Volgens de meest recente versprei-

dingsatlassen van de Zoogdiervereniging kunnen de volgende volgens de Wet natuurbescherming streng beschermde grondgebonden zoogdiersoorten geografisch gezien ook op de onderzoekslocatie voorkomen: boommarter.

De **steenmarter** is een generalistische soort en komt in verschillende landschapstypen voor met een voorkeur voor verruigd en gevarieerd kleinschalig cultuurlandschap. Het leefgebied van de steenmarter bestaat uit vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebieden en verbindingroutes. Vaste rust- en verblijfplaatsen van de steenmarter komen voor in oude hopen van bijvoorbeeld konijn, vos en das, maar ook onder steenhopen, in holle omgevallen bomen, onder boomwortels, onder takkenhopen en in leegstaande schuurtjes of hooizolders. In tegenstelling tot kleine marterachtigen, tolereert de steenmarter over het algemeen meer urbane verstoring waardoor het voorkomen van de steenmarter in stedelijk gebied niet uit te sluiten is. Bij voorkeur worden foerageergebieden gebruikt in besloten omgeving met voldoende dekking. Vaste rust- en verblijfplaatsen en foerageergebieden staan met elkaar in verbinding middels dekkingsrijke migratieroutes. Verbindingsroutes en foerageergebieden worden als essentieel gekenmerkt indien vaste rust- en voortplantingsplaatsen van steenmarter(s), binnen of buiten de onderzoekslocatie, hun functie verliezen door het wegnemen van onderdelen uit het leefgebied op de onderzoekslocatie. De steenmarter is in een straal van drie kilometer in de afgelopen vijf jaar vanaf de onderzoekslocatie volgens het NDFF-uitvoerportaal zeven keer waargenomen. De waarnemingen zijn afkomstig uit Hendrik-Ido-Ambacht aan de overzijde van de rivier en nabij de snelweg A15. De onderzoekslocatie voorziet in matig geschikt habitat voor de steenmarter. Door de laagte van het struweel en afwezigheid van overgroeide vegetatie is de volledige onderzoekslocatie geïnspecteerd op mogelijke vaste rust- en verblijfplaatsen van de steenmarter. Er zijn op de onderzoekslocatie geen mogelijkheden aanwezig voor steenmarters om te verblijven. De natuurlijke elementen zoals de lage dijk met struweel kunnen in potentie functioneren als foerageergebied. Deze structuur kan niet functioneren als migratieroute door het ontbreken van een verbindende functie. Door de hoge maten aan menselijke verstoring nabij het bedrijventerrein en de beperkte omvang aan geschikt habitat voor de steenmarter, wordt het potentiële foerageergebied niet als essentieel geacht. Nader onderzoek naar de steenmarter wordt niet nodig geacht.

De onderzoekslocatie biedt geen geschikt habitat voor de **tweekleurige bosspitsmuis** door de stedelijke ligging. Tevens zijn de enige waarnemingen van de tweekleurige bosspitsmuis ingevoerd als 'gewone/tweekleurige bosspitsmuis', en betreffen daarom twijfelgevallen. De tweekleurige bosspitsmuis ontbreekt volgens de Zoogdiervereniging in de provincie Zuid-Holland. Het is waarschijnlijk dat de waarnemingen die gedetermineerd zijn als mogelijk 'tweekleurige bosspitsmuis' eigenlijk de gewone bos-spitsmuis betreffen, aangezien deze soorten onderling enkel te onderscheiden zijn op basis van schedelkenmerken. Het is redelijkerwijs uitgesloten dat de onderzoekslocatie in gebruik zijn door de tweekleurige bosspitsmuis. Nader onderzoek naar de tweekleurige bosspitsmuis wordt niet noodzakelijk geacht.

De **bever** is gebonden aan waterrijke landschapstypen waarbij overgangsgebieden tussen land en water zoals in moerassen, beken, rivieren en meren de voorkeur genieten. De aanwezigheid van (loof)bomen is belangrijk aangezien dit een belangrijke voedselbron is en tevens een functie vervult in het maken van vaste rust- en verblijfplaatsen. Hopen en burchten zijn verblijfplaatsen waar bevers gebruik van maken. Wegens het ontbreken van wateroppervlakten op en nabij de onderzoekslocatie, wordt nader onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen van de bever niet noodzakelijk geacht.

De **grijze zeehond** komt voor in waterrijke gebieden zoals het deltagebied en zeeën. Op de onderzoekslocatie is dit niet aanwezig waardoor de grijze zeehond kan worden uitgesloten en nader onderzoek niet noodzakelijk is.

De **boommarter** heeft een sterke voorkeur voor bosrijke landschapstypen op zowel zand- als kleigronden. De boommarter maakt gebruik van boomholtes, van onder andere spechten, holle bomen en ruimtes onder boomwortels en takkenrillen als verblijfplaats. De soort heeft binnen zijn territorium verscheidene vaste rust- en verblijfplaatsen en foerageergebieden. In tegenstelling tot de steenmarter, is de boommarter een mens-schuwe soort en vermijdt gebieden met veel urbane verstoring. De onderzoekslocatie is niet gelegen in een bosrijke omgeving en staat permanent onder urbane verstoring door de frequent gebruik van de locatie door mensen. Daarnaast is de onderzoekslocatie gelegen aan een autoweg gelegen. De onderzoekslocatie vormt geen geschikt leefgebied voor de boommarter waardoor nader onderzoek niet nodig wordt geacht.

Algemene grondgebonden zoogdieren

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als egel en rosse woelmuis. Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat holen van deze soorten worden vergraven (zie hoofdstuk 5).

4.4 Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens uit het NDFF-uitvoerportaal is er in de afgelopen 5 jaar in een straal van 3 kilometer de volgende volgens de Omgevingswet streng beschermde reptielen aangetroffen: muurhagedis. Volgens de meest recente verspreidingsatlassen van RAVON kunnen geen andere volgens de Omgevingswet streng beschermde reptielen geografisch gezien ook op de onderzoekslocatie voorkomen.

De **muurhagedis** komt in Nederland uitsluitend voor in Maastricht. De soort is op veel plekken illegaal uitgezet en vaak betreft dat dieren uit Midden- en Zuid-Europese populaties. De waarneming is naar alle waarschijnlijkheid een uitgezet individu of een individu in gevangenschap. Daarbij stellen reptielen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. De aanwezigheid van beschermde reptielen op de onderzoekslocatie is niet aannemelijk waardoor nader onderzoek ten aanzien van streng beschermde reptielen niet noodzakelijk wordt geacht.

4.5 Amfibieën

Uit verspreidingsgegevens uit het NDFF-uitvoerportaal is er in de afgelopen 5 jaar in een straal van 3 kilometer het volgens de Omgevingswet streng beschermde amfibiesoort aangetroffen: heikikker. Volgens de meest recente verspreidingsatlassen van RAVON kan de volgende volgens de Omgevingswet beschermde amfibiesoort geografisch gezien ook op de onderzoekslocatie voorkomen: rugstreeppad.

De **heikikker** is een kritische soort en komt voor in gebieden die in zijn algemeenheid te kenschetsen zijn als schraal, ietwat ruig en vochtig. Heikikkers geven de voorkeur aan gebieden met een hoge waterstand zoals: hoogveen, laagveen, half natuurlijk grasland maar ook natte bossen en struweel. De heikikker heeft drie typen

(vaste) rust- en voortplantingsplaatsen die in een jaarcyclus gebruikt worden. Ondiepe, voedselarme, zure en met zon beschenen oppervlaktewateren worden gebruikt als voortplantingsplaats. In de actieve periode wordt daarnaast gebruikt gemaakt van vochtige plekken rondom de voortplantingswateren. Overwintering vindt plaats op vorstvrije plekken in de bodem. Op de onderzoekslocaties zijn geen wateroppervlakten aanwezig. Het waterlichaam grenzend aan de onderzoekslocatie behoudt een groot en diep oppervlakte. De heikikker mijdt dit soort waterlichamen door de aanwezigheid van predatoren. Om deze reden wordt de onderzoekslocatie niet als terrestrisch habitat gezien voor de heikikker. Nader onderzoek naar vaste voortplantings- en landhabitat van de heikikker wordt niet nodig geacht.

De **rugstreeppad** is een soort van dynamische milieus, met name gebieden met een door de mens veroorzaakt pionierskarakter zoals (rivier)duinen, uiterwaarden, afgravingen en bouwterreinen. In deze milieus benut de rugstreeppad verschillende onderdelen die min of meer met elkaar in verbinding staan. De rugstreeppad heeft drie typen (vaste) rust- en voortplantingsplaatsen die in een jaarcyclus gebruikt worden. Ondiepe, snel opwarmende en veelal predatorvrije oppervlaktewateren worden gebruikt als voortplantingsplaats. Regenplas-sen, rijsporen en ondiepe greppels voldoen al aan de eisen die rugstreeppadden stellen aan voortplantingswa-teren. Buiten het gebruik van deze voortplantingsplaatsen, gebruiken rugstreeppadden terrestrische rust- en verblijfplaatsen in de zomer en winterperiode in voormalig muizenholen, onder bouw materiaal en in zelf ge-graven gangen. Winterverblijfplaatsen zijn droger dan zomerverblijfplaatsen doordat deze tocht- en vorstvrij dienen te zijn. Op de onderzoekslocaties zijn geen ondiepe wateroppervlakten aanwezig. Het waterlichaam grenzend aan de onderzoekslocatie behoudt een groot en diep oppervlakte. De rugstreeppad mijdt dit soort waterlichamen door de aanwezigheid van predatoren. Om deze reden wordt de onderzoekslocatie niet als terrestrisch habitat gezien voor de rugstreeppad. Nader onderzoek naar vaste voortplantings- en landhabitat van de rugstreeppad wordt niet nodig geacht.

Algemene amfibieën

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten amfibieën. Het gaat daarbij om algeme-ne soorten als bruine kikker en gewone pad. Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat holen van deze soorten worden vergraven (zie hoofdstuk 5).

4.6 Vissen

Volgens verspreidingsgegevens uit het NDFF-uitvoerportaal zijn er in de afgelopen 5 jaar in een straal van 3 kilometer geen volgens de Omgevingswet streng beschermde vissen aangetroffen. Volgens de meest recente verspreidingsatlassen van RAVON kunnen volgens de Omgevingswet ook geen streng beschermde vissen geo-grafisch gezien ook op de onderzoekslocatie voorkomen. Vanwege de afwezigheid van waterlichamen op de onderzoekslocatie, kan deze soortgroep buiten beschouwing worden gelaten.

4.7 Libellen

Volgens verspreidingsgegevens uit het NDFF-uitvoerportaal is er in de afgelopen 5 jaar in een straal van 3 ki-lometer de volgende onder de Omgevingswet streng beschermde libel aangetroffen: rivierrombout. Volgens

de meest recente verspreidingsatlassen van de Vlinderstichting kunnen volgens de Omgevingswet geen andere streng beschermde libel geografisch gezien ook op de onderzoekslocatie voorkomen.

De **rivierrombout** komt voor bij rivieren en grote beken waar vooral plaatselijk zand of slib is afgezet. Over de daadwerkelijke levenscyclus is nog weinig bekend volgens de Vlinderstichting. Door het ontbreken van groot stromend oppervlakte water op de onderzoekslocatie kan de rivierrombout worden uitgesloten. Nader onderzoek naar de rivierrombout wordt niet noodzakelijk geacht.

4.8 Vlinders

Volgens verspreidingsgegevens uit het NDFF-uitvoerportaal is in de afgelopen 5 jaar in een straal van 3 kilometer de volgende onder de Omgevingswet streng beschermde vlinder aangetroffen: teunisbloempijlstaart.

De **teunisbloempijlstaart** komt voor op open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. De waardplanten zijn wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart. De vegetatieve delen van deze waardplanten zijn na het bloeiseizoen goed te identificeren en zijn niet gezien op de onderzoekslocatie. Om een duurzame populatie aan vlinders te handhaven is daarnaast meer leefgebied nodig dan op de onderzoekslocatie aanwezig kan zijn. Nader onderzoek naar de teunisbloempijlstaart wordt niet noodzakelijk geacht.

4.9 Planten

Volgens verspreidingsgegevens uit het NDFF-uitvoerportaal is in de afgelopen 5 jaar in een straal van 3 kilometer de volgende onder de Wet natuurbescherming streng beschermde plant aangetroffen: blauw guichelheil.

Blauw guichelheil staat op open, zonnige, matig droge tot vochtige, kalkrijke, matig stikstofrijke, basenrijke, matig voedselrijke zand- leem- en mergelbodems. Ze groeit in graanakkers, op stoppelvelden, zelden in akkers met hakvruchten, op braakliggend terrein, in moestuinen, op omgewerkte grond en ruderaal plaatsen bij korenmolens, graanpakhuizen en meelfabrieken. De onderzoekslocatie voorziet niet in geschikte standplaatsfactoren voor blauw guichelheil. De dijk is sterk begroeid met stikstofminnende planten en aangeplant struikgewas waardoor nader onderzoek niet benodigd wordt geacht naar blauw guichelheil.

4.10 Specifieke zorgplicht

Onder de specifieke zorgplicht vallen de in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I van de Vogelrichtlijn, en niet in de bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 2.4, tweede lid, van de Vogelrichtlijn. Verder vallen hieronder de soorten uit bijlagen II, IV en V van de Habitatrichtlijn en dier- en plantensoorten genoemd in de Rode Lijsten.

Volgens de actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) zijn er in een straal van 100 meter rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 5 jaar de volgende Rode Lijst soorten waargenomen: bruin blauwtje, haas, kneu, visdief, wintertaling en wulp. Deze waarnemingen zijn niet op de onderzoekslocatie gedaan. Aangezien de onderzoekslocatie onder hoge urbane verstoring staat, voor-

namelijk bestaat uit verharding en aangeplante bomen, kan redelijkerwijs worden aangenomen dat de onderzoekslocatie geen essentieel onderdeel uitmaakt van het leefgebied van deze soorten. De soorten hebben meer binding met natuurlijk ingericht en rustig buitengebied. Met betrekking tot de specifieke zorgplicht voor Rode Lijst soorten hoeven er geen vervolgstappen te worden genomen. De algemene zorgplicht dient te allen tijde te worden nageleefd (zie hoofdstuk 5).

5 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er schadelijke handelingen optreden die leiden tot een vergunningsplichtig geval. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Omgevingswet en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Omgevingswet op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van ontheffingen.

5.1 Broedvogels

Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 11.37 (Bal) (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Omgevingswet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot september worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Indien het groen toch binnen het broedseizoen gekapt dient te worden, zal voorafgaand hieraan door een ter zake kundig ecooloog geïnspecteerd moeten worden of er broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn. De ecooloog zal naar aanleiding van de inspectie kunnen adviseren of het mogelijk is om het groen te kappen zonder daarbij broedvogels te verstoren.

5.2 Vleermuizen

De onderzoekslocatie wordt marginaal geschikt geacht als foerageergebied voor vleermuizen. De onderzoekslocatie wordt tevens geschikt geacht als niet-essentiële vliegroute voor vleermuizen. In het geval werkzaamheden worden uitgevoerd tussen april en november tussen zonsondergang en zonsopkomst wordt geadviseerd om te werken met vleermuisvriendelijke verlichting. Dit type verlichting is amberkleurig met verlichtingsarmaturen die naar beneden staan gericht op de werkplaats zonder veel strooielicht naar de omgeving.

5.3 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van graafwerkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van Artikel 11.54, bal. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen

voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

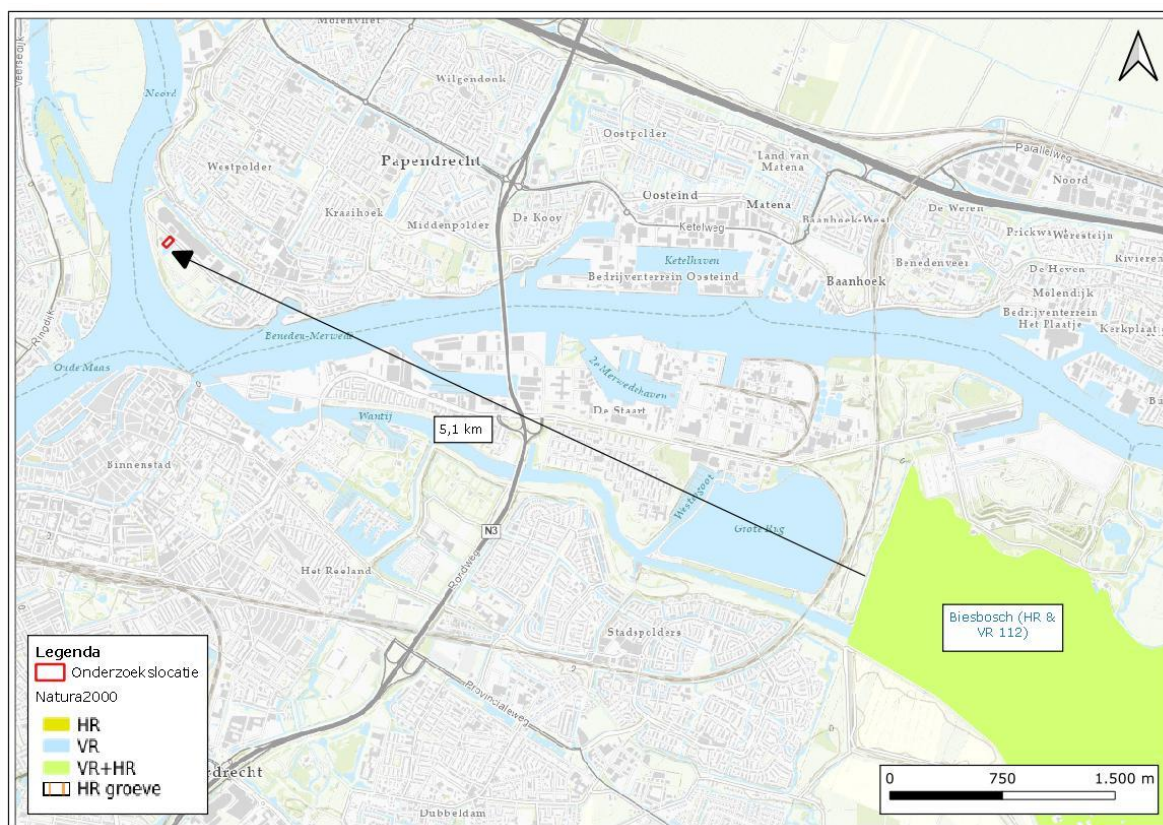
Het doden of verwonden kan plaatsvinden wanneer rust- of voortplantingslocaties worden aangetast. Het verwijderen van de groenstructuren dient daarom buiten de gevoelige periode van winterrust uitgevoerd te worden. De geschikte periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden betreft de periode april tot november. Dieren die gedurende de werkzaamheden worden aangetroffen in winterslaap of winterrust dienen de gelegenheid te krijgen om veilig weg te komen.

6 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen, op vanuit de Omgevingswet aange-
wezen beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is
van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt be-
schreven of een vervoltraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergun-
ningen.

6.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aange-
wezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen stikstofgevoelige Natura 2000-gebied, de Biesbosch, bevindt
zich op circa 5,1 kilometer afstand ten oosten van de onderzoekslocatie (zie figuur 6.1).

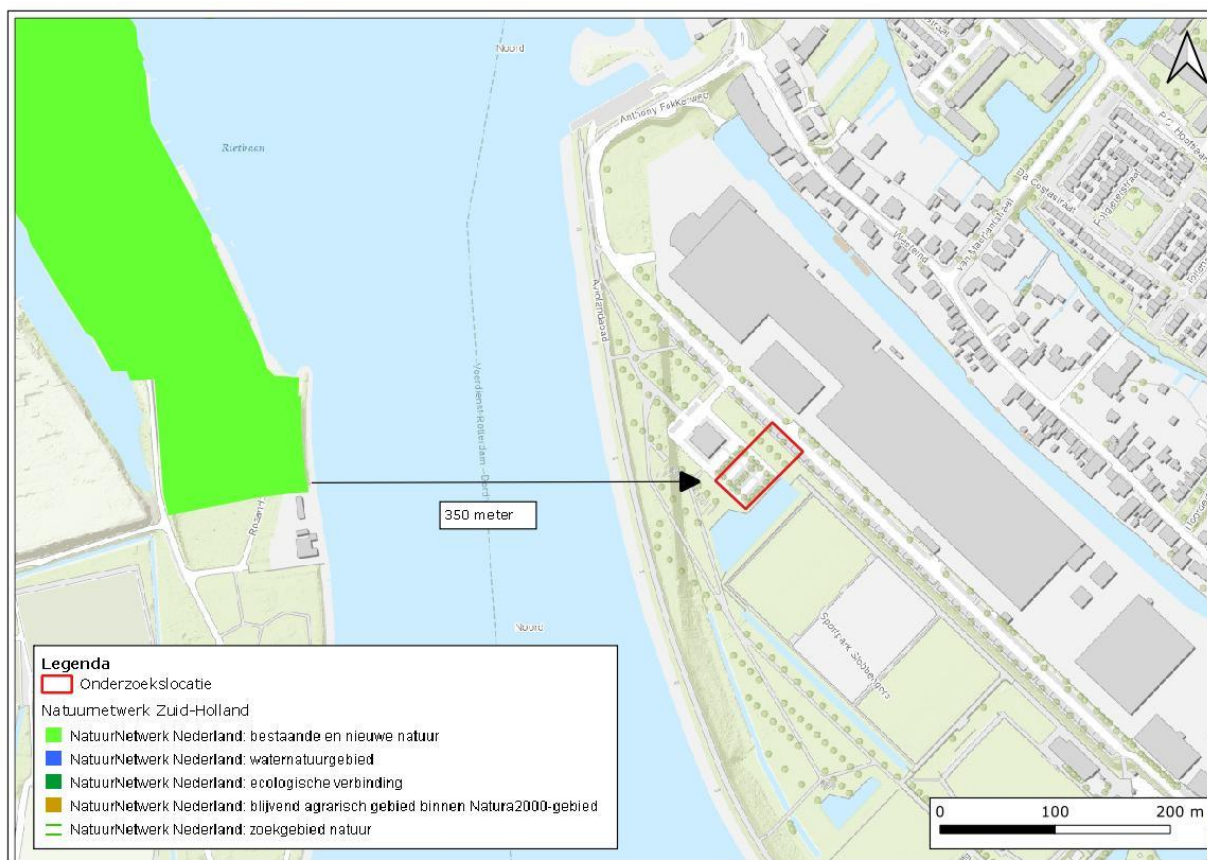
Figuur 6.1 Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect,
betreft dit een extern effect. Externe effecten als gevolg van licht, trilling en geluid als door de voorgenomen
plannen op de onderzoekslocatie zijn, gezien de afstand tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden niet

te verwachten. Externe effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie zijn vanwege de voorgenomen werkzaamheden en de permanente gebruiksfase op voorhand niet uit te sluiten. Vervolgonderzoek in het kader van de vergunningplicht 'Natura 2000-activiteit' ten aanzien van stikstof wordt noodzakelijk geacht. Dit kan in eerste instantie worden onderzocht middels een modelberekening (AERIUS-calculator).

6.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk. De onderzoekslocatie ligt niet in de nabijheid van een gebied, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Het meest nabijgelegen gebied bevindt zich circa 350 meter afstand ten westen van de onderzoekslocatie gescheiden door een rivier. In figuur 6.2 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 6.2 Ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

Gelet op artikel 6.24 van de omgevingsverordening van de provincie Zuid-Holland uit 2019 worden beperkingen opgelegd vanuit het kader van het Natuurnetwerk Nederland wanneer deze gelegen zijn in het Natuurnetwerk Nederland, of deel uitmaken van de strategische reservering van natuur. Beide vereisten zijn niet van toepassing op de onderhavige onderzoekslocatie. Vervolgonderzoek in het kader van het Natuurnetwerk Nederland wordt niet noodzakelijk geacht.

7 HOUTOPSTANDEN

In art. 11.112 zijn de oogmerken opgenomen voor de activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten. De oogmerken met betrekking tot vellen en herplanten van houtopstanden hebben betrekking op de natuurbescherming, de instandhouding van het bosareaal in Nederland en het beschermen van landschappelijke waarden. De Omgevingswet beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij het bevoegd gezag. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht. Verder wordt beschreven of er vervolmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

De bomen op de onderzoekslocatie vallen niet onder de definitie houtopstanden, als bedoeld in paragraaf in Artikel 11.111 (Bal). De houtopstand op de onderzoekslocatie betreft wegbeplanting en beplanting op een bedrijventerrein bestaande uit jonge schietwilgen en zwarte elzen. Voor deze houtopstand geldt geen meldingsplicht en herplantplicht.

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Rho Adviseurs voor leefruimte een quickscan Wet en natuurbescherming uitgevoerd aan de Anthony Fokkerweg 9 te Papendrecht.

De quickscan natuurwaarden is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie en heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

De initiatiefnemer is voornemens om de bestaande parkeerplaatsen te transformeren naar een twee-laags parkeerdek.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel 8.1. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Omgevingswet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 8.1 Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Omgevingsvergunning	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren of een broedvogelinspectie uitvoeren voorafgaand aan de werkzaamheden
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	ja	mogelijk	nee	nee	geadviseerd wordt om te werken met vleermuisvriendelijke verlichting tussen april en november bij werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsopkomst
	vliegroutes	ja	mogelijk	nee	nee	
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	naleven van de algemene zorgplicht door de groenstructuren buiten de kwetsbare periode te werken van algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën. Groen verwijderen en grondverzet tussen april en november
Amfibieën		ja	mogelijk	nee	nee	
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	nee	-

Soortgroep	Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Omgevingsvergunning	Bijzonderheden / opmerkingen*
Libellen en vlinders	nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden	nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten	nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000	5,1 km	mogelijk	ja	mogelijk	Nader onderzoek middels een AERIUS-berekening (stikstoftoetsing) uitvoeren
Natuurnetwerk Nederland	350 m	nee	nee	nee	-
Houtopstanden	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	-

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie en aanbevelingen

Ten aanzien van **algemene broedvogels** wordt geadviseerd om de werkzaamheden buiten het broedseizoen, globaal lopend van april t/m augustus, uit te voeren. Indien de werkzaamheden deels of geheel binnen het broedseizoen worden uitgevoerd, wordt geadviseerd om een broedvogelinspectie uit te laten voeren. Het verstoren van alle broedende vogels in Nederland is strafbaar onder de Omgevingswet.

De onderzoekslocatie wordt marginaal geschikt geacht voor **vleermuizen** om te **foerageren** en niet-essentieel geacht als **vliegroute**. Een deel van de potentiële vliegroute op de onderzoekslocatie aan de Anthony Fokkerweg wordt verwijderd. Doordat een soortgelijke potentiële vliegroute aan weerszijde van de Anthony Fokkerweg loopt, kan deze functie worden opgevangen door deze bomerij. Indien werkzaamheden tussen april en november tussen zonsondergang en zonsopkomst worden uitgevoerd, wordt geadviseerd te werken met vleermuisvriendelijke verlichting. Dit type verlichting is amberkleurig met verlichtingsarmaturen die naar beneden staan gericht op de werkplaats zonder veel strooilicht naar de omgeving.

De onderzoekslocatie biedt geschikt terrestrisch habitat voor **algemene grondgebonden zoogdieren** en **amfibieën** zoals de egel, rosse woelmuis, bruine kikker en gewone pad. Deze soorten zijn te vinden van de uitvoering van de quickscan natuurwaarden in winterslaap of winterrust. De lage dijk aan de noordzijde van de onderzoekslocatie voorziet in geschikt (over)winterhabitat door het vorstvrije karakter met een voldoende vegetatieve strooisellaag. Het verstoren van overwinterende fauna is desastreus doordat de fauna een lage metabolisme en energieniveau heeft in deze periode om zich te verplaatsen. In het kader van de algemene zorgplicht wordt geadviseerd om de werkzaamheden, zoals het verwijderen van het groen en grondverzet, tussen april en november uit te voeren. Op deze manier worden de kwetsbare winterperiode van deze soorten ontzien.

Er wordt een stikstoftoetsing geadviseerd in het kader van mogelijke stikstofbelasting door de voorgenomen ingreep op het stikstofgevoelige Natura2000-gebied, de Biesbosch. Middels een **AERIUS-berekening** kunnen de mogelijke effecten van stikstof op dit gebied door de ingreep worden onderzocht.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

BIJ12 (2017). Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J., Canters, K. & Buys, J. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Natura 2000 gebieden. Geraadpleegd op 25 januari 2024 van <https://www.natura2000.nl/gebieden>.

Nationale Database Flora en Fauna (z.d.). Uitvoerportaal; zoekgebied Papendrecht, periode 2018-2023. NDFF. Geraadpleegd op 25 januari 2024 van <https://ndff-ecogrid.nl>.

Ravon (z.d.). Soorten. Geraadpleegd op 25 januari 2024 van <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>

Sovon (z.d.). Soortenoverzicht. Geraadpleegd op 25 januari 2024 van <https://stats.sovon.nl/stats/soorten>.

Verspreidingsatlas (z.d.). NDFF Verspreidingsatlas. Geraadpleegd op 25 januari 2024 van <https://www.verspreidingsatlas.nl/>.

Vlinderstichting (z.d.). Vlinders. Geraadpleegd op 25 januari 2024 van <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders>

Vogelbescherming (z.d.). Vogelgids. Geraadpleegd op 25 januari 2024 van <https://www.vogelbescherming.nl/>

Zoogdiervereniging (z.d.). Zoogdiersoorten. Geraadpleegd op 25 januari 2024 van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten>

BIJLAGE 1 NATUURWETGEVING EN DOELEN NATURA 2000

Natuurwetgeving Natura 2000

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1-1-2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten op Natura 2000.

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 162 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de vogelrichtlijn en habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied (artikel 2.7, lid 2 Wnb. en per 1-1-2024 artikel 5.1, lid 1, sub e Ow, zie H 6.1 Omgevingswet).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het bevoegd gezag. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Doelen Natura 2000

Voor ieder Natura 2000-gebied geldt dat deze een specifiek internationaal belang heeft voor bepaalde soorten en/of habitattypen. Op grond van de staat van instandhouding en het relatief belang van soorten en habitattypen zijn de belangrijkste verbeteropgaven en doelen op landelijk niveau vastgesteld. Deze landelijke doelen vormen de kaders voor de formulering van instandhoudingdoelen op gebiedsniveau. Algemene doelen zijn behoud en indien van toepassing herstel van:

- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

BIJLAGE 2 NATUURWETGEVING en doelen Natuurnetwerk Nederland

Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie is getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1-1-2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- Gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- Landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- Ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- Alle Natura 2000-gebieden.

Volgens de huidige geldende wetgeving, conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland gaan tot op heden via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Per 1 januari 2024 staan de bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen in de omgevingsverordening, aangewezen door de provincie Noord-Holland (artikel 2.44, lid 4 en 5 Ov en artikel 7.6, lid 1 Bkl, zie H 6.1 Omgevingswet).

Initiatiefnemers van ingrepen binnen of in de directe nabijheid van het Natuurnetwerk Nederland dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De omgevingscondities zullen ten opzichte van de oorspronkelijke situatie mogelijk veranderen. Dit zal middels een zogenaamde nee, tenzij-toets moeten worden onderzocht.

Ingrepen die de natuur significant aantasten, mogen niet worden toegestaan in het bestemmingsplan ("nee"), tenzij ze een groot openbaar belang dienen én er geen alternatieven zijn buiten de natuur. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht (op een andere plek moet dan nieuwe natuur komen).

Doelen Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is gericht op de volgende algemene doelen:

- Het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- Het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- Het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

BIJLAGE 3 OMGEVINGSWET

Omgevingswet

AFDELING 2.6 BIJZONDERE TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

§ 2.6.3 Bijzondere bevoegdheden natuur en landschap

Artikel 2.44 (aanwijzing natuurgebieden en landschappen)

1. Onze Minister voor Natuur en Stikstof wijst ter uitvoering van de vogelrichtlijn of de habitatrichtlijn Natura 2000-gebieden aan en stelt daarbij instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vast.
2. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan ter uitvoering van de vogelrichtlijn of de habitatrichtlijn bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen en instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vaststellen.
3. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan nationale parken aanwijzen.
4. Bij omgevingsverordening worden de gebieden aangewezen die behoren tot het natuurnetwerk Nederland.
5. Bij omgevingsverordening kunnen gebieden, met uitzondering van Natura 2000- gebieden of gebieden als bedoeld in het vierde lid, worden aangewezen als bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

AFDELING 5.1 DE OMGEVINGSVERGUNNING

§ 5.1.1 Verbodsbepalingen

Artikel 5.1 (omgevingsvergunningplichtige activiteiten wet)

(In de Wet natuurbescherming artikel 2.7)

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
 - a. een afwijkkomgevingsplanactiviteit,
 - b. een rijksmonumentenactiviteit,
 - c. een ontgrondingsactiviteit,
 - d. een stortingsactiviteit op zee,
 - e. een Natura 2000-activiteit,
 - f. een jachtgeweeractiviteit,
 - g. een valkeniersactiviteit, tenzij het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.
2. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
 - a. een bouwactiviteit,
 - b. een milieubelastende activiteit,
 - c. een lozingsactiviteit op:
 - 1°. een oppervlaktewaterlichaam,
 - 2°. een zuiveringstechnisch werk,
 - d. een wateronttrekkingsactiviteit,
 - e. een mijnbouwlocatieactiviteit,
 - f. een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot:
 - 1°. een weg,

- 2°. een waterstaatswerk,
- 3°. een luchthaven,
- 4°. een hoofdspoorweg, lokale spoorweg of bijzondere spoorweg,
- 5°. een installatie in een waterstaatswerk,
- h. een flora- en fauna-activiteit, voor zover het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.

§ 5.1.2 Reikwijdte aanvraag omgevingsvergunning en aanwijzing bevoegd gezag

Artikel 5.7 (aanvraag los of gelijktijdig)

1. Een aanvraag om een omgevingsvergunning kan naar keuze van de aanvrager op een of meer activiteiten betrekking hebben.
2. Met het oog op een doelmatig waterbeheer wordt een omgevingsvergunning voor wateractiviteiten, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten als bedoeld in de artikelen 5.1 en 5.4.
3. Een omgevingsvergunning voor een activiteit waarbij de locatie van ondergeschikt belang is, wordt, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten.
4. Een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit en een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit, met uitzondering van een als wateractiviteit aan te merken beperkingengebiedactiviteit, worden gelijktijdig aangevraagd als:
 - a. die activiteiten betrekking hebben op dezelfde ippc-installatie, of
 - b. op die activiteiten de Seveso-richtlijn van toepassing is.
5. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op aanvragen om wijziging van de voorschriften van een omgevingsvergunning.

Besluit kwaliteit leefomgeving

AFDELING 7.3 INSTRUCTIEREGELS MET HET OOG OP NATUURBESCHERMING

§ 7.3.1 Natuurnetwerk Nederland

Artikel 7.6 (aanwijzing en begrenzing natuurnetwerk Nederland)

1. Bij omgevingsverordening worden de gebieden die het natuurnetwerk Nederland, bedoeld in artikel 2.44, vierde lid, van de wet, vormen, aangewezen en wordt de geometrische begrenzing daarvan vastgelegd.
2. De militaire terreinen OT De Haar, OT De Vlasakkers, OT Havelte West, OT Leusderheide, OT Marnewaard en OT Oirschotse Heide, genoemd in bijlage XIV, onder A, waarvan de geometrische begrenzing bij ministeriële regeling is vastgelegd, maken geen deel uit van het natuurnetwerk Nederland.

Artikel 7.8 (beschermingsregime)

1. Bij omgevingsverordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk Nederland regels gesteld over:
 - a. regels in omgevingsplannen als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de wet; en

- b. projectbesluiten als bedoeld in artikel 2.23, eerste lid, aanhef en onder a, onder 4°, van de wet.
2. De regels verzekeren in ieder geval dat de kwaliteit en oppervlakte van het natuurnetwerk Nederland niet achteruitgaan, dat de samenhang tussen de gebieden van het natuurnetwerk wordt behouden en dat, als binnen het natuurnetwerk activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het natuurnetwerk, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven.
3. Over militaire terreinen en terreinen met een militair object als bedoeld in artikel 5.150, eerste lid, binnen het natuurnetwerk Nederland worden bij omgevingsverordening alleen regels gesteld die verzekeren dat tijdige compensatie plaatsvindt van de nadelige gevolgen voor het natuurnetwerk door terreinverharding en bouwactiviteiten op die terreinen.

Besluit activiteiten leefomgeving

AFDELING 11.1 ACTIVITEITEN MET MOGELIJKE GEVOLGEN VOOR NATURA 2000-GEBIEDEN OF BIJZONDERE NATIONALE NATUURGEBIEDEN

§ 11.1.1 Algemeen

Artikel 11.6 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.1, eerste lid, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor het belang, bedoeld in artikel 11.2, is verplicht:
- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
 - b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
 - c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.
2. De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat:
- a. voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen;
 - b. wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten;
 - c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen;
 - d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant verstorende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen;
 - e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en

- f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen maatregelen, verslechterende of significant verstorende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

AFDELING 11.2 ACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT DIEREN OF PLANTEN IN HET WILD

§ 11.2.1 Algemeen

Artikel 11.27 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit als bedoeld in artikel 11.22, eerste lid, onder b tot en met g, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23, is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

2. Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:

- a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:
 - 1°. van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
 - 2°. van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
 - 3°. dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en
 - 4°. voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;
- b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
- c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
- d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
- e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

3. Voor de uitoefening van de jacht en activiteiten om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden houdt deze plicht in ieder geval in, dat een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

Artikel 11.28 (voorkomen onnodig lijden van dieren)

Een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt, voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

§ 11.2.3 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten habitatrichtlijn

Artikel 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen)

(In de Wet natuurbescherming artikel 3.5)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
- e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

2. Het verbod geldt niet als:

- a. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
- b. de activiteit uitvoering geeft aan:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

3. Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

§ 11.2.4 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning andere soorten

Artikel 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen)

(In de Wet natuurbescherming artikel 3.10)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;

- b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
- c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

2. Het verbod geldt niet als:

- a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
- b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
- c. de activiteit deel uitmaakt van:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

